

Corporate Governance en Stemverslag

Derde kwartaal 2023

**Pensioen
Schoonmaak**

In deze rapportage:

- Stemgedrag 3e kwartaal 2023
- Corporate Governance ontwikkelingen
 - Eumedion wil AVA-stemming over duurzaamheidsverslag
 - Aandeelhouders beïnvloeden voorstel Aegon

Stemgedrag 3e kwartaal 2023

Het derde kwartaal is het kwartaal waarin het laagste aantal aandeelhoudersvergaderingen plaatsvindt. Hoofdzakelijk stonden er tussentijdse benoemingen van bestuurders of goedkeuringen van overnames geagendeerd.

Pensioen Schoonmaak stemde in totaal op 77 vergaderingen. Van de 1.009 agendapunten op deze vergaderingen stemde Pensioen Schoonmaak voor circa 15% tegen het management. De aandeelhoudersvergaderingen vonden wereldwijd plaats. Pensioen Schoonmaak voert een eigen stembeleid. Het pensioenfonds maakt bij het uitoefenen van de stemrechten mede gebruik van stemanalyses en stemadviezen van Institutional Shareholder Services (ISS). Op de website van Pensioen Schoonmaak kunt u zien hoe [het pensioenfonds per aandeelhoudersvergadering stemde](#).

Corporate Governance Ontwikkelingen

Eumedion wil AVA-stemming over duurzaamheidsverslag

Op grond van de richtlijn duurzaamheidsverslaggeving (CSRD) moeten beursgenoteerde ondernemingen een duurzaamheidsverslag gaan opstellen. Eumedion pleit ervoor dat dit verslag door de aandeelhoudersvergadering (AVA) moet worden vastgesteld net als nu voor de jaarrekening geldt. Eumedion heeft dit opgenomen in haar ingediende commentaar op het voorontwerp van het wetsvoorstel ter implementatie van de CSRD wat zij op 7 september 2023 heeft ingediend. Als deelnemer aan Eumedion steunen wij deze zienswijze. In het commentaar wordt er onder andere op gewezen dat de huidige situatie, waarin de financiële verantwoording wél aan een bindende AVA-stem wordt onderworpen en de duurzaamheidsverantwoording niet, geen recht doet aan het maatschappelijke en beleggersbelang van deze informatie. Daarnaast wordt opgemerkt dat een bindende AVA-stem ook aansluit bij wetgeving in andere landen, zoals Spanje en Zwitserland. Eumedion geeft aan voorstander te zijn van een wettelijke bepaling om een andere organisatie het duurzaamheidsverslag te laten beoordelen dan de organisatie die de jaarrekening controleert. Hierbij wordt wel opgemerkt dat het gelet op de verwevenheid tussen financiële en niet-financiële informatie voor de hand ligt dat of het accountantskantoor dat de jaarrekening controleert ook een Assurance oordeel geeft over het duurzaamheidsverslag, of een Assurance oordeel door een ander accountantskantoor of door een andere onafhankelijke verlener van Assurance diensten in voorkomende gevallen wenselijk kan zijn.

Aandeelhouders beïnvloeden voorstel Aegon

Op 29 en 30 september 2023 vonden de vooraf veelbesproken buitengewone aandeelhoudersvergaderingen van Aegon NV plaats. Deze vergaderingen stonden in het teken van het wijzigen van de juridische vestigingsplaats van Aegon van Nederland naar uiteindelijk Bermuda. De reden dat Aegon de vestigingsplaats wilde wijzigen is, dat als gevolg van de verkoop van de Nederlandse verzekeringsactiviteiten van Aegon aan ASR Nederland, De Nederlandsche Bank (DNB) niet langer groepstoezichthouder van Aegon kon zijn. Om deze reden was een nieuwe groepstoezichthouder benodigd. De overgebleven gereguleerde verzekeringsactiviteiten van Aegon vinden voornamelijk plaats in de Verenigde Staten (62%) en het Verenigd Koninkrijk (28%). Aegon heeft verschillende opties onderzocht. Uiteindelijk is de keuze van Aegon gevallen op de Bermuda Monetary Authority (BMA). BMA heeft aangegeven deze rol te willen vervullen indien Aegon de juridische zetel naar Bermuda verplaatst. Met het voorstel van Aegon zoals dat er voor de vergadering lag zou de verplaatsing een negatieve invloed hebben op de volgende aandeelhoudersrechten:

De verplaatsing van de juridische zetel heeft invloed op de volgende aandeelhoudersrechten:

- Jaarlijkse vaststelling van de jaarrekening door de AVA;
- Décharge van het bestuur door de AVA;
- Dividenduitkeringen alleen na goedkeuring AVA;

-
- Verplicht voorkeursrecht bij uitgifte nieuwe aandelen Aegon;
 - Uitgifte nieuwe aandelen op basis van machtiging AVA;
 - Inkoop aandelen op basis van machtiging AVA;
 - Intrekking aandelen alleen na goedkeuring AVA;

Deze aandeelhoudersrechten zouden na de verplaatsing niet meer van toepassing zijn of worden ingeperkt.

Dit voorstel leverde een hoop negatieve reacties op van aandeelhouders en stakeholders. Vanuit ISS leidde het tot een negatief stemadvies. Eumedion had een alert rondgestuurd voor de vergadering die eenzelfde lijn had als het stemadvies. De negatieve feedback en acties van de hiervoor genoemde partijen hebben ertoe geleid dat Aegon alsnog enkele aandeelhoudersrechten aanvullend heeft gerepareerd middels haar statuten:

- Dividenduitkeringen alleen na goedkeuring AVA;
- Verplicht voorkeursrecht bij uitgifte nieuwe aandelen Aegon;
- Inkoop aandelen op basis van machtiging AVA;

Het nieuwe voorstel van Aegon is op de buitengewone aandeelhoudersvergaderingen door de aandeelhouders met zeer grote meerderheid goedgekeurd. De aanpassingen van Aegon zijn een mooi voorbeeld van invloed van aandeelhouders op een onderneming en de samenhang tussen engagement en stemmen.

Wij hebben VOOR het voorstel van Aegon gestemd.